NN 6/2022 (14.1.2022.), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o praćenju stanja radioaktivnosti u okolišu

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

52

Na temelju članka 65.b i članka 68. Zakona o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti (»Narodne novine«, br. 141/13, 39/15, 130/17. i 118/18.), članka 5. stavka 2. Zakona o gradnji (»Narodne novine«, br. 153/13, 20/17, 39/19 i 125/19) i članka 38. stavka 3. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, br. 66/19) ministar unutarnjih poslova, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za graditeljstvo i ministra vanjskih i europskih poslova, donosi

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O PRAĆENJU STANJA RADIOAKTIVNOSTI U OKOLIŠU

Članak 1.

U Pravilniku o praćenju stanja radioaktivnosti u okolišu (»Narodne novine«, br. 40/18) u članku 3. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

»3. *građevni materijal* jest bilo koji građevni proizvod definiran u skladu s propisima kojima su uređeni građevni proizvodi, a koji s obzirom na njegovu trajnu ugradnju u građevinu ili njezine dijelove može imati utjecaj na ozračenje osoba koje borave u toj građevini«.

Točka 8. mijenja se i glasi:

»8. *objekt* jest građevina ili niz građevina u kojima se obavljaju djelatnosti. Građevina ima značenje definirano propisom kojim se uređuje gradnja.«.

U točki 9. riječ: »zemljina« zamjenjuje se riječju: »Zemljina«.

U točki 13. iza riječi: »odnosno mjerenjem« dodaje se riječ: »brzine«.

U točki 14. iza riječi: »te mjerenje« dodaje se riječ: »brzine«.

Točka 16. mijenja se i glasi:

»16. *specifična metoda za ispitivanje vrste i koncentracije aktivnosti pojedinih radionuklida* jest ispitivanje i mjerenje radionuklida koji su iz uzorka izdvojeni radiokemijskom ili nekom drugom metodom i potom mjereni brojačima odnosno odgovarajućim spektrometrima umjerenim odgovarajućim etalonom za alfa, beta ili gama zračenje«.

Točka 17. mijenja se i glasi:

»17. *uzorak* jest reprezentativni dio zraka, voda (mora, rijeka, jezera, podzemnih voda, oborina), tla, vode za piće, hrane, hrane za životinje, bioindikatora ili drugog materijala koji se uzima na određenom mjestu. Uzorci mogu biti jednokratni, zbirni i sastavljeni. Jednokratni uzorak se uzima pojedinačno u određeno vrijeme. Zbirni uzorak se uzima u određenim vremenskim intervalima i spaja u jedan uzorak. Sastavljeni uzorci su smjesa nekoliko pojedinačnih uzoraka uzetih u istom vremenu specifičnim metodama za ispitivanje aktivnosti pojedinih radionuklida prema preporukama međunarodnih institucija (Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA), Međunarodne komisije za radiološku zaštitu (ICRP), Europske komisije)«.

U točki 18. iza riječi: »te mjerenje« dodaje se riječ: »brzine«.

Članak 2.

Naslov iznad članka 5. i članak 5. mijenjaju se i glase:

»Mjerne metode za mjerenje koncentracije radionuklida u okolišu

Članak 5.

(1) Mjerenje koncentracije aktivnosti radionuklida u uzorcima iz okoliša provodi se gama spektrometrijskim mjerenjima visoke rezolucije, mjerenjima alfa i beta zračenja te specifičnim metodama za ispitivanje aktivnosti pojedinih radionuklida prema preporukama međunarodnih institucija (Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA), Međunarodne komisije za radiološku zaštitu (ICRP), Europske komisije)

(2) Mjerenje koncentracije aktivnosti radona u zraku i njegovih kratkoživućih potomaka provodi se nekom od sljedećih metoda: detektori nuklearnih tragova, ionizacijske komore, scintilacijske komore ili poluvodički detektori.

(3) Minimalni tehnički zahtjevi za mjernu opremu dani su u Prilogu 3. koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

(4) U slučaju izvanrednog događaja mogu se koristiti mjerne metode niže rezolucije od onih koje se koriste u redovnim uvjetima, na primjer gama spektrometrija niske rezolucije te nespecifične mjerne metode.«.

Članak 3.

Naslov iznad članka 6. i članak 6. mijenjaju se i glase:

»Mjerenje brzine ambijentalnog doznog ekvivalenta

Članak 6.

(1) Brzina ambijentalnog doznog ekvivalenta mjeri se na visini od 1 m iznad neobrađene travnate površine uređajima za neprekidno mjerenje brzine ambijentalnog doznog ekvivalenta i/ili pasivnim dozimetrima za mjerenje ambijentalnog doznog ekvivalenta $H^*(10)$ uz izračun prosječne brzine ambijentalnog doznog ekvivalenta za cjelokupan period mjerenja na pojedinoj lokaciji.

(2) Rezultati iz stavka 1. ovoga članka izražavaju se u mSv/h, odnosno preračunavaju se na razinu godišnje efektivne doze u mSv.«.

Članak 4.

U članku 7. stavku 1. riječi: »velike količine« brišu se.

U stavku 2. riječi: »Dnevni uzorci« zamjenjuje se riječju: »Uzorci«.

Članak 5.

U članku 10. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Rezultati ispitivanja koncentracije aktivnosti radionuklida u uzorcima iz stavka 1. ovoga članka iskazuju se u Bqm^{-3} za pojedini radionuklid.«.

Članak 6.

Naslov iznad članka 12. mijenja se i glasi: *»Praćenje vrste i aktivnosti radionuklida u bioindikatorima«.*

U članku 12. stavku 1. riječi: »bioindikatorskih organizama« zamjenjuju se riječju: »bioindikatora«.

Članak 7.

U članku 13. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Uzorci vode za piće uzimaju se na izvorištu, crpilištu, punionicama te mjestu potrošnje vode za piće i iz spremnika za kišnicu.«.

Članak 8.

U članku 17. stavku 1. iza riječi: »koncentracija« dodaje se riječ »aktivnosti«.

Članak 9.

Članak 18. mijenja se i glasi:

»Ispitivanje i praćenje vrste i aktivnosti radionuklida u okolišu, vodi za piće, hrani, hrani za životinje te stambenim i radnim prostorima te mjerenje brzine ambijentalnog doznog ekvivalenta u okolišu smiju obavljati stručni tehnički servisi za obavljanje poslova radiološke sigurnosti ovlašteni za ispitivanje i praćenje vrste i aktivnosti radioaktivnih tvari u zraku, tlu, moru, rijekama, jezerima, podzemnim vodama, oborinama, vodi za piće, hrani i potrošačkim proizvodima.«.

Članak 10.

Članak 19. mijenja se i glasi:

»(1) Lokacije i/ili mjesta uzorkovanja, učestalost uzimanja uzoraka i ispitivanje vrste i aktivnosti radionuklida te vrstu radionuklida koji se ispituju u uzorcima iz okoliša, vodi za piće, hrani, hrani za životinje te stambenim i radnim prostorima za svaku kalendarsku godinu utvrđuje Ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) godišnjim programom (u daljnjem tekstu: Godišnji program).

(2) Za svaku kalendarsku godinu, do 30. studenog tekuće godine, Ministarstvo utvrđuje Godišnji program za sljedeću godinu.

(3) Provedbu Godišnjeg programa može obavljati ovlašteni stručni tehnički servis iz članka 18. ovoga Pravilnika, a na temelju provedenog javnog natječaja.«.

Članak 11.

U članku 20. stavku 1. riječ: »Zavodu« zamjenjuju se riječju: »Ministarstvu«.

U stavku 5. riječ: »Zavod« zamjenjuje se riječju: »Ministarstvo«.

U stavku 6. riječ: »Zavodu« zamjenjuju se riječju: »Ministarstvu«.

Članak 12.

Članak 21. mijenja se i glasi:

»Ovlašteni stručni tehnički servis za poslove radiološke sigurnosti iz članka 18. ovoga Pravilnika obvezan je, bez odgađanja, izvijestiti u pisanom obliku inspekciju za radiološku i nuklearnu sigurnost Ministarstva ako su za vrijeme provedbe praćenja stanja okoliša izmjerene vrijednosti koncentracije aktivnosti radionuklida iznad uobičajenih fluktuacija vrijednosti, odnosno ako brzina ambijentalnog doznog ekvivalenta prelazi 300 nSv/h.«.

Članak 13.

U članku 22. riječ: »Zavod« zamjenjuje se riječju: »Ministarstvo«.

Članak 14.

Članak 23. mijenja se i glasi:

»(1) Investitor koji namjerava graditi novu građevinu ili rekonstruirati ili prenamijeniti postojeću građevinu, mora prije početka gradnje ili prenamjene osigurati provedbu prethodnog utvrđivanja stanja okoliša građevine.

(2) Rezultate provedbe prethodnog utvrđivanja stanja okoliša građevine investitor iz stavka 1. ovoga članka mora predati budućem korisniku građevine.

(3) Korisnik građevine, obvezan je rezultate iz stavka 2. ovoga članka koristiti u izradi analize rizika koja se izrađuje u skladu s posebnim propisom.

(4) Tijekom projektiranja, građenja, uporabe i održavanja građevine, investitor, odnosno vlasnik i korisnik građevine, dužni su poštivati odredbe posebnih propisa kojima je uređeno upravno područje gradnje i prostornog uređenja.«.

Članak 15.

Članak 24. mijenja se i glasi:

»(1) Ako se analizom rizika koja se izrađuje sukladno pravilniku kojim se propisuju uvjeti i mjere zaštite od ionizirajućeg zračenja za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja utvrdi da rad objekta zbog ispuštanja umjetno stvorenih radionuklida rezultira ozračenjem reprezentativne osobe ≤ 10 μSv u godini dana, a ako objekt nije inherentno siguran, nositelj odobrenja za djelatnost mora nadzirati ispuštanja radionuklida iz objekta te o tome voditi evidenciju.

(2) Ako se analizom rizika utvrdi da rad objekta može rezultirati ozračenjem reprezentativne osobe iznad 10 μSv u godini dana zbog ispuštanja umjetno stvorenih radionuklida, nositelj odobrenja (za djelatnost nuklearnog gorivog ciklusa, velikih istraživačkih objekata, postrojenja za proizvodnju radioizotopa, odjela nuklearne medicine) obvezan je izraditi Program praćenja stanja objekta i okoliša objekta u skladu s točkom A Priloga 1. koji je sastavni dio ovoga Pravilnika te osigurati provođenje praćenja stanja objekta i okoliša objekta u skladu s točkom B i točkom C Priloga 1. ovoga Pravilnika.

(3) Opseg, učestalost i trajanje praćenja stanja objekta i okoliša objekta iz stavka 2. ovoga članka mora biti u skladu s procijenjenim utjecajem objekta na reprezentativnu osobu uzimajući u obzir pojedini radionuklid, putove i način širenja radionuklida u okolišu te ostale značajke okoliša koje mogu pridonijeti ozračenju.

(4) Program praćenja stanja objekta i okoliša objekta iz stavka 2. ovoga članka odobrava Ministarstvo.

(5) Program praćenja stanja objekta iz stavka 2. ovoga članka potrebno je revidirati jednom godišnje, a osobito pri svakoj izmjeni radnih uvjeta koji mogu utjecati na ozračenje stanovništva ili okoliša.

(6) Korisnik objekta dužan je:

a) voditi evidenciju mjerenja i procjena provedenih u sklopu praćenja stanja objekta

b) na zahtjev osigurati dostupnost podataka mjerenja vanjskog ozračenja i radioaktivnog onečišćenja, procjene unosa radionuklida i rezultate procjene ozračenja reprezentativne osobe svim dionicima.«.

Članak 16.

U članku 25. stavcima 1. i 2., riječ: »Zavod« zamjenjuje se riječju: »Ministarstvo«.